

rindelig kan have været den, der var bleven denne Lovartikel tildeel". Seg skal kun tillade mig at bemærke, at jeg er bleven saameget mere bestyrket i Rigtigheden af den Fortolkning, jeg fremsatte, som jeg fra en sagkyndig og paalidelig Haand — det er ikke fra nogen i det den høitærede Minister underlagte Ministerium ansat Mand, men fra en anden sagkyndig og paalidelig Mand — har faaet meddeelt, at det Reskript af 10de Juli 1866, hvori jeg fandt en væsentlig Støtte for min Fortolkning, virkelig i sin Tid er understreven af Kongen og altsaa ligesom at betragte som en Lov. Seg er hyderligere bleven bestyrket i Rigtigheden af min Fortolkning derved, at det, saaledes som jeg tillod mig, rigtignok kun forudsætningsviis, at udtale, forholdes sig saa, at alle Stiftsøvrighederne have udtalt sig i samme Retning som jeg. Den høitærede Minister udtalte imidlertid en anden Mening. Han antog, at der tilkom Kirkebestyrelsen eller nu efter den Forandring, som D. R. 2—22—64 er undergaaet ved Loven om Kirkeskyl af 19de Februar 1861, Kirke- og Underviisningsministeriet Ret til, selv om vedkommende Kirkekommune vægrer sig derved, at gjøre Gaver fra de formuende Kirker til de uformuende; han antog navnlig, at jeg havde forbydet mig formeget i de ældre Bestemmelser, og anmodede mig om at henvende min Opmærksomhed paa den nyere Lovgivning og navnlig paa Loven af 19de Februar 1861. Han udtalte dette med en saadan Sikkerhed, at jeg begyndte at frygte for, at en eller anden Bestemmelse i denne Lov skulde være undgaaet min Opmærksomhed, at der, som der paa et andet Sted er udtalt, var slaaet en Rille ind i Loven, der vanskeligt kunde slaaes ud igjen; men efterat jeg har fulgt det mig givne Raad og gjort mig nye bekendt med Loven af 19de Februar 1861 og med hvad der ved denne Lovs Bestagelse er forhandlet og foregaaet her i Thinget, holder jeg mig endnu overbevist om, at min Fortolkning er den rette.

Seg skal nu tillade mig at gennemgaae det Foredrag, hvori den ærede Minister begrundede sin Mening. Han indledede dette Foredrag med at persiflere noget over et Udtryk, som jeg havde brugt. Seg havde sagt, at det var en sund Lovfortolkning; jeg havde fremsat. Det

lader til, at dette Udtryk har givet den høitærede Minister Forargelse. Han udtalte, at det er Noget, hvortil man maa vænne sig, at høre af Jurister, at deres Fortolkning er en sund Fortolkning. Seg indseer ikke, af hvilke Grunde den høitærede Minister har taget Forargelse af dette Udtryk. Seg veed ikke rettere, end at det er en almindelig Maade at betegne en Fortolkning paa, som man finder rigtig, at sige, at det er en sund Fortolkning. Skulde Grunden til Ministerens Forargelse være den, at min Fortolkning forekommer ham at være for sund, saa at hans Modargumenter ikke kunne svække den, da kan jeg ikke Andet end glæde mig derved. At han skulde misunde en Jurist, at troe sig istand til bedre maastee end en theologisk dannet Mand at fortolke en Lov, kan jeg ikke antage; thi Lovfortolkning er jo en af de juridisk dannede Mænds væsentligste Bestjæftigelse, og ligesaa lidt som jeg kunde finde det underligt, at en theologisk dannet Mand troede bedre end en Jurist at kunne udslegge eller udbyde et Skriftested, ligesaa lidt troede jeg, at Nogen kunde tage Forargelse af, at en Jurist antog, at han bedre end en Ikke-Jurist var istand til at fortolke et Lovsted. Seg skal tillade mig at bemærke, at hvor mange gode Kræfter af Ikke-Jurister den nyere Tid end har tilført Administrationen, saa have disse dog ikke altid været heldige i deres Lovfortolkning, hvad flere Sager, der have været indbragte for Høiestret, udvise; navnlig have de theologisk dannede Mænd, der ere komne ind i Administrationen, ikke saa sjældent været uheldige i denne Henseende, hvad der har foranlediget et satirisk Hoved til at skjelne mellem theologisk og juridisk Lovfortolkning.

Den høitærede Minister henviste mig til at vende mig til den nyere Lovgivning. Den høitærede Minister har dog, forinden han begyndte med at hente sine Argumenter fra den nyere Lovgivning, anført et Par Argumenter, som nærmest skulde gaae ud paa at svække den ældre Fortolkning af Lovens 2—22—64. Han bemærkede saaledes, at det af Alverden har været antaget, at man under Laan ogsaa kunde forstaae rentefrie Laan, om hvis Tilbagebetaling der ikke gaves faste Regler. Han tilspiede, at det er sikkert, at et saadant rentefrit Laan vilde